

18

GAASBEEK

MAJESTUEUS KASTEEL, MOOI DORP

In het Pajottenland, de ‘achtertuin’ van Brussel, is Gaasbeek een echte toeristische trekpleister. Dat heeft alles te maken met het majestueuze kasteel en het bijbehorende, 50 ha groot wandelpark – beide publiek toegankelijk. Maar ook het dorpscentrum zelf, met zijn schandpaal, stoere kerk en fraaie pastorie, heeft een bijzondere aantrekkingskracht.

Foto: J. De Maesseneer

Bij de naam ‘Gaasbeek’ denkt gewoonweg iedereen aan dit prachtige kasteel.

38,9 KM

De omgeving van het Sint-Annakerkje in Sint-Anna-Pede was een van de geliefde decors van Pieter Bruegel.

– anders dan de pijl vermeldt! – rechtdoor de gelijknamige straat volgen. Paden en straatjes door nieuwbouwwijken leiden je naar de Edouard Rooselaersstraat. Daar draai je links de Kastanjedreef in. Die brengt je in het centrum van Sint-Pieters-Leeuw.

EVEN AFWIJKEN: DOMEIN COLOMA

In de Rooselaersstraat zie je een bord en een dreef naar Domein Coloma. Het loont de moeite om dit ommetje te maken: je ontdekt een kasteel (1515), omringd door een tuinpaviljoen, het voormalige koetshuis (1731) – nu taverne De Koetsier – en een prachtig park (15 ha). Absolute aanrader in dit domein is de rozentuin, die met zowat 3000 variëteiten wereldwijd naam en faam geniet. De tuin (2 ha) is gratis toegankelijk.

D > **A** 7,3 km

KNOOPPUNTEN 70 - 72 - 71 - 23 - RICHTING 24

In **Sint-Pieters-Leeuw** **D** vertoef je in de vallei van de Zuunbeek. Langs een bosrand volg je de kronkels van de Oudenakenstraat. In de verte krijg je de betonnen toren voor radio- en televisietransmissie – in de volksmond de VRT-toren – in het vizier. Hij werd in gebruik genomen in 1994 en is met zijn 302 m de op één na hoogste zendmast van België. Even verder wacht je, in de Hoog- en de Hemelrijkstraat – What’s in a name! – een laatste, stevige klim. Na een onverharde passage bereik je bij Frituur Vijfhoek een rotonde. Daar draai je links de weg naar Gaasbeek in. Het bekende kasteel bevindt zich links, maar daar vlak tegenover staat nog een tweede kasteel: Groenberg (1900). Het is evenzeer omringd door een bijzonder landschapspark (45 ha), met prachtige bloemen- en heesterborders en doorzichten naar het omliggende land.

BUURTSPORWEGSTELPLAATS

Net voor je weer de Ninoofsesteenweg dwarst, is er rechts het Tram-museum. Het is de oudste en best bewaarde buurtspoorwegstelplaats van België en omwille van zijn industrieel-archeologische waarde beschermd. Hier vonden trams van de lijn Brussel-Schepdaal onderdak, was het personeel thuis en stapten reizigers op. De site is nog zeer compleet, met een stationsgebouw, watertoren en kolenkade, een lampenmagazijn en een smidse. In de loodsen staat een prachtige collectie rollend materieel, met als pronkstuk het koninklijk rijtuig van Leopold II.

INFO Trammuseum - tramsite Schepdaal
Ninoofsesteenweg 955 - ☎ 0474 38 77 61

ook van een stop in een landelijk cafeetje als In de Kareeloven. Intussen vertoef je in het gehucht Zierbeek, waar je een tijdje de spoorweg volgt en het richting Schepdaal alweer... goed bergop gaat. Voorbij de Sint-Rumolduskerk van Schepdaal kun je weer op adem komen. Langs het Kapelleveld krijg je op een bepaald moment zowaar de Brusselse skyline in beeld. Tot Sint-Gertrudis-Pede hoef je amper bij te trappen. In het dorpje kom je langs de vroegere lambikbrouwerij De Neve – heringericht als nieuw wooncomplex – en het historische Hof te Rome. Richting Sint-Anna-Pede fiets je onder een spoorviaduct die de vallei van de Pedebeek overspant. De bogenconstructie – in de volksmond de ‘zeventien bruggen’ genoemd – is 28 m hoog en 520 m lang. Het viaduct werd gebouwd in 1932 en was toen de langste van het land.

C > **D** 11,5 km

KNOOPPUNTEN 37 - 20 - 21 - 22 - 69 - 70

In **Sint-Anna-Pede** **C** trotseer je de Keperenberg. Je fietst net niet tot in Itterbeek, want langs een smal paadje gaat het (snell!) bergaf en flaneer je tussen weiden en bosjes richting Vlezenbeek. Je komt er langs het bekende revalidatiecentrum Inkendaal. Aan de rotonde bij café In ‘t Vagevuur moet je

LAND VAN BRUEGEL

Sint-Anna-Pede behoort tot de fotogeniekste dorpjes van Vlaanderen. Dat wist zelfs Pieter Bruegel al, want het Sint-Annakerkje staat afgebeeld op zijn *Parabel der Blinden* (1568). De schilder gebruikte deze buurt wel vaker als decor. Dat merk je op de panelen rondom het kerkje, met (reproducties van) zijn doeken, waarop hij het Pajottenland dik in de verf zette. Nog altijd straalt de kerkomgeving authenticiteit uit, onder meer dankzij het historische estaminet De Ster.

DE FIETSRROUTE

A > **B** 9,0 km

KNOOPPUNTEN 24 - 17 - 18

Starten doe je in **Gaasbeek, op de hoek van het Arconateplein met de Winkelstraat** **A**, links van de Onze-Lieve-Vrouwekerk. Al vlug fiets je tussen glooiende akkers. Let op in de Grote Vijverselenweg, want die ligt er bijzonder slecht bij. Langs de Bree-Eikweg gaat het gestaag omhoog en bij een tweesprong kijk je 360° in het rond, zonder ook maar één huis te zien. Waar kan zo iets nog in het dichtbebouwde Vlaanderen? Een lange, onverharde weg brengt je over een heuvelkam naar Sint-Kwintens-Lennik. Het gemeentehuis en de kerk ogen imposant, maar op de Markt is het toch vooral het monumentale bronzen beeld *Prins, de Trots van Brabant* die alle aandacht naar zich toe trekt. Langs een oude trambedding, nu een geasfalteerd pad, bereik je een goeie kilometer verder al het hoger gelegen Sint-Martens-Lennik. Wijk er zeker eens af naar het karakteristieke dorpspleintje.

CULTUREEL ERFGOED

Met de 4 m hoge bronzen *Prins* brengt Lennik ode aan het Brabantse trekpaard, wereldwijd bekend en sinds 2018 erkend als Vlaams immaterieel cultureel erfgoed. Het is een creatie van kunstenaar Koenraad Tinel, als eerbetoon aan de tradities en de kennis die fokkers en gebruikers van het stoere trekpaard sinds generaties in het Pajottenland doorgeven.

B > **C** 11,1 km

KNOOPPUNTEN 18 - 19 - 34 - 45 - 37

Voorbij **Sint-Martens-Lennik** **B** draai je de Zwijnenbergstraat in. Zoals de naam al laat vermoeden, is die allesbehalve vlak. Circa 2 km verder fiets je al 45 m hoger. Je steekt de drukke N8 over en moet daarna meteen naar rechts (de bewegwijzering is er niet zo duidelijk!). In de Schapenstraat begin je aan een 4 km lange afdaling en geniet je verderop van mooie uitzichten – eventueel

Schepdaal, Trammuseum

PRAKTISCHE INFO

AFSTAND 38,9 km

PARKEREN

Je kunt je wagen gratis achterlaten op het Arconateplein in Gaasbeek.

START

Je gaat ook van start op dit Arconateplein, bij de kerk. Fiets meteen richting knooppunt **24**.

PARCOURS

Het parcours van deze tocht is glooiend. Je volgt het Fietsnetwerk Vlaams-Brabant.

AARD VAN DE WEG

Drie keer krijg je een onverharde weg onder de wielen.

MEER INFO

Dienst Toerisme, Markt 18, Sint-Kwintens-Lennik
☎ 02 531 02 05 - www.lennik.be.

ETEN EN DRINKEN

- > **Koffiehuis Pateeke** Albert Vanderkelenstraat 5, Sint-Kwintens-Lennik - ☎ 0496 34 86 35.
- > **In de Kareeloven** Bullenbergstraat 15, Schepdaal ☎ 02 582 07 49.
- > **Taverne De Gareelmaeker** Rink 3, Sint-Pieters-Leeuw - ☎ 0472 24 09 45.
- > **Graaf Van Egmond** Kasteelstraat 38, Gaasbeek ☎ 02 454 58 00 - www.graafvanegmond-gaasbeek.be

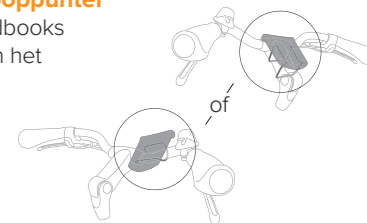
In het centrum van Sint-Pieters-Leeuw kun je pauzeren in Taverne De Gareelmaker.

Uitneembare roadbooks Scheur de roadbooks los en vouw ze netjes langs de stippellijn.

... of download via de website Houd je deze plooikaart liever intact, dan kun je de roadbooks heel eenvoudig downloaden via www.knooppunter.com.

Handig met de knooppunter

De Knooppunter-roadbooks passen als gegoten in het Knooppuntertoestel dat je in enkele seconden op elk fietsstuur monteert.

HIER VOUWEN

Gaasbeek 38,9 KM

Arconateplein

A	0,0 km	24	3,6 km	17	7,5 km	B	9,0 km
START	< 3,6 >		< 3,9 >		< 1,5 >	18	< 2,8 >
19	11,8 km	34	13,9 km	45	18,1 km	37	21,1 km
	< 2,1 >		< 4,2 >		< 3,0 >		< 2,8 >
20	23,9 km	21	25,3 km	22	26,3 km	69	29,6 km
	< 1,4 >		< 1,0 >		< 3,3 >		< 3,3 >
70	32,9 km	72	33,9 km	71	34,2 km	23	36,7 km
	< 1,0 >		< 0,3 >		< 2,5 >		< 2,2 >

RIJDIRICTING 24 **EINDE** 38,9 km

- A** referentiepunt
- H** horeca-tip
- ▲** bezienswaardigheid
- ▲** even afwijken van de route

Dit kaartje past perfect in een knooppunter-toestel.

Ook het dorp Gaasbeek, met zijn O.L.V.-kerk, zijn dorpspleintje met schandpaal en zijn beschermde pastorie, loont de moeite.

Om het hertogdom Brabant te beschermen tegen vijandelijke troepen uit Vlaanderen en Henegouwen liet Godfried van Leuven halfweg de 13de eeuw in Gaasbeek een waterburcht bouwen. Het zogeheten Land van Gaasbeek omvatte toen liefst zeventien dorpen. Vandaag is Gaasbeek een typisch Pajots plekje: zeer landelijk, met amper 300 inwoners. Het kasteel trekt er alle aandacht naar zich toe, maar vergeet toch ook niet oog te hebben voor het met bomen omzoomde dorpsplein. Er staat, precies in het midden, nog een authentieke schandpaal. Bij dat fotogenieke plaatje hoort evenzeer de hooggelegen Onze-Lieve-Vrouwkerk (1382). Ietwat verborgen achter die kerk is er de statige, beschermde pastorie (1758) met een boomgaard en een tuin in vier niveaus – beide vrij toegankelijk. Er staat een levensgroot beeld van een pastoor, al zijn het tegenwoordig wel platte-landsorganisaties die er onderdak vinden.

Het kasteel van Gaasbeek bulkt van de kunstschaten.

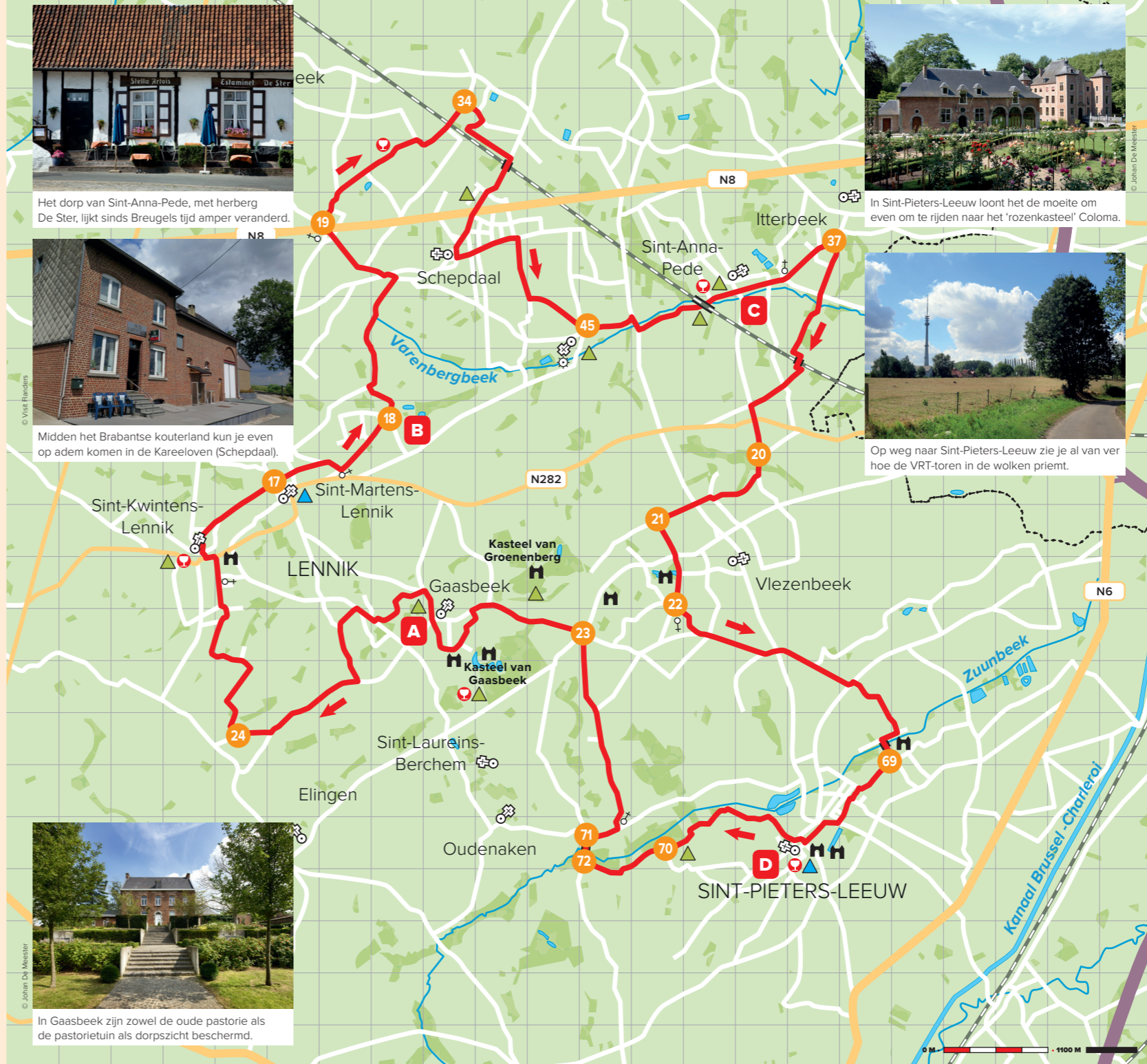
Het huidige aanzicht van het kasteel van Gaasbeek werd bepaald door gravin Marie Asconati Visconti.

GRAAF EGMOND

Maar Gaasbeek wordt natuurlijk vooral geassocieerd met een imposante waterburcht. Logisch, zeker! Want het kasteel van Gaasbeek geldt als hét pronkstuk van het Pajottenland. De oorspronkelijke burcht van Godfried van Leuven werd in 1388 al grotendeels verwoest. De heropbouw nam ruim twee eeuwen in beslag. In 1695 schoten de Franse troepen van Lodewijk XIV er alweer een hele vleugel in puin. Intussen passeerden flink wat bekende bewoners de revue, waarbij de graaf van Egmond ongetwijfeld de bekendste was. Hij kocht het domein in 1565, maar lang kon hij er niet van genieten. Drie jaar later werd hij op de Brusselse Grote Markt letterlijk een kopje kleiner gemaakt.

MARKIEZIN MET CENTEN

Pas eind 19de eeuw, toen het in handen kwam van de Milanese markiezenfamilie Arconati Visconti, kreeg het kasteel zijn huidige, majestueuze uitzicht. Marie, de laatste bewoonster en gefortuneerde erfgename, zette een architect aan het werk voor de restauratie, met de bedoeling in het kasteel een museum van de renaissance onder te brengen. Ze stoude haar optrekje vol kunstschaten. Tegelijk kreeg ook het 50 ha grote park, met zijn reusachtige bomen van 300 jaar en ouder, een opknappbeurt. Markiezin Marie Arconati Visconti had geen nazaten en liet haar levenswerk over aan de Belgische staat. Je kunt het kasteel, tegen betaling, bezoeken (uitgezonderd op maandag). In de voormalige conciërgewoning is nu een brasserie: de 'Graaf van Egmond'.

Het dorp van Sint-Anna-Pede, met herberg De Ster, lijkt sinds Breugels tijd amper veranderd.

Midden het Brabantse kouterland kun je even op adem komen in de Kareeloven (Schepdaal).

In Gaasbeek zijn zowel de oude pastorie als de pastorietaun als dorpszicht beschermd.